1 Strojno ucenje

1.1 EVALVIRANJE HIPOTEZ

- konsistentnost hipotez z primeri (ucnimi)
 splosnost (tocnost za nevidene primere)
- razumljivost hipotez

TP=true positive, TN-true negative, FP-false positive (napaka 1. tipa) FN-false negative (napaka 2. tipa) TP+TN

Klasifikacijska tocnost =
$$\frac{TP+TN}{TP+TN+FP+FN} = \frac{TP+TN}{N}$$

Obcutljivost/senzitivnost = $TPR = \frac{TP}{TP+FN}$

1.1.1 BINARIZACIJA ATRIBUTOV

Aleternativa za resevanje problematike z vecvrednostnimi atributi: Strategije (za primer $B = \{Y, G, R, B\}$):

- [{Y}, {R, G, B}] (one-vs-all)
- $[\{Y,R\},\{G,B\}]$ vpeljava bianrnih atributov za vsako barvo

Primer B = {Y, G, R}, konstruiramo 3 nove binarne atribute: Y G R

Y	→ 1	0	0	Prednost: manjse vejanje drevesa.
G	0	1	0	
R	0	0	1	

1.2 Gradnja odlocitvenih dreves

Drevo gradimo tako da v vsakem koraku izberemo atribut, ki najveo zmanjsa entropijo (ima najvecji informacijski prispevek). Rezidualna entropija (najbolsi atribut -> najnizja)

$$H_{\text{rez}}(A) = -\sum_{a_i \in A} p(A = a_i) \sum_{c_i \in C} p(C = c_i | A = a_i) \log_2 p(C = a_i)$$

 $c_i|A=a_i$

Informacijski prispevek (najboljsi atribut maksimizira)

 $Gain(A) = H(Class) - H_{rez}(A)$

Razmerje inofrmacijskega prispevka atributa A:

$$IGR(A) = \frac{Gain(A)}{H(A)}$$

Podana je učna množica primerov, ki je prikazana v tabeli (weme in pritisk s atributa, glovobol pa je razred). Naloge:
a) (91) Zaradi odločitvono dravo pri čomor za oconjovanje atributov

i informacijski prispevek. V primeru enakega števila prime

sončno	nizek	г
sončno	nizek	п
sončno	srednji	
sončno	visok	r
sončno	nizek	r
sončno	nizek	
deževno	srednji	r
deževno	srednji	
deževno	visok	

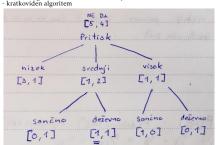
$$H(G) = -\frac{5}{9}\log_2\frac{5}{9} - \frac{4}{9}\log_2\frac{4}{9} = -0.991$$

 $H_{rez}(V) = \frac{3}{9}(H(1/3, 2/3)) + \frac{6}{9}(H(4/6, 2/6)) = -0.918$ $H_{rez}(P) = \frac{4}{9} (H(1/4, 3/4)) + \frac{3}{9} (H(2/3, 1/3)) + \frac{2}{9} (H(1/2, 1/2)) =$

0.89 $H_{rez}(P) < H_{rez}(V) \rightarrow$ Pritisk je najboljsi atribut z njim naprej

1.2.1 TDIDT (Top down induction decision tree) algoritem

Pozresen algoritem, ki lokalno izbira najbolsi atribut.

Nizek pritisk nismo delili naprej, saj nimamo nobenega primera ki bi imel nizek pritisk in dezevno vreme (samo soncno). Ce bi delili bi dobili razreda soncno: [3, 1] in dezevno: [0, 0] kar nebi imelo smisla.

1.3 Ucenie iz sumnih podatkov (rezanie)

Ucna mnozico razbijemo na: 70% za gradnjo, 30% za rezanje. Z rezanjem odstranimo poddrevesa, ki niso kriticna in so redundantna tako zmansamo velikost drevesa.

tocnost t...verjetnost pravilnosti klasifikacije napaka e ... 1-t

relativna frekvenca
$$p = \frac{n}{N}$$

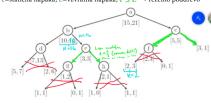
m-ocena $p = \frac{n + p_a * m}{N + m}$

 $m\dots$ koliko zaupam apriorni verjetnosti p_a apriorna verjetnost (pove domenski ekspert) (v nasem primeru rela tivna frekvenca)

Laplacova ocena verjetnosti $p = \frac{n+1}{N+k}$ k...stevilo vseh moznih razredov

1.3.1 MEP (MINIMAL ERROR PRUNNING)

e=staticna napaka, E=vzvratna napaka, $e \le E \longrightarrow$ rezemo poddrevo

Primer z (Laplace)

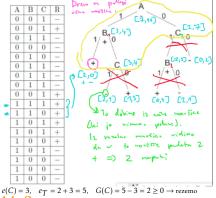
$$e_L(d) = 1 - t = 1 - \frac{13+1}{20+2} = 0.363$$

$$E_L(d) = 12/20 \cdot e_L(d_l) + 8/20 \cdot e_L(d_d) = \frac{12}{20} \cdot (1 - \frac{7+1}{12+2}) + \frac{8}{20} (1 - \frac{13+1}{20+2})$$

1.3.2 REP (REDUCED ERROR PRUNNING)

G(v)=st. napacnih klasifikacij v poddrevesu - st. napacnih klasifikacij v korenu poddrevesa

 $G(v) \ge 0 \Rightarrow$ rezemo podrevo

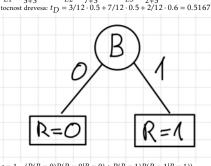
1.4 Ocenjevanje uspesnosti modelov

tocnost t... verjetnost pravilnosti klasifikacije

Laplacova ocena verjetnosti $p = \frac{n+1}{N+k}$

k...stevilo vseh moznih razredov

e = 1 - (P(B = 0)P(R = 0|B = 0) + P(B = 1)P(R = 1|B = 1))1.5 OBRAVNANVA MANKAJOCIH ATRIBUTOV, NAVINI BAYESOV KLASIFIKATOR

1.5.1 NAIVNI BAYES

Ce poznamo razred, kam klasificiramo ce nepoznamo atributov:

Klasifikator:
$$\operatorname{argmax}_{c \in C} P(c) \prod_{i=1}^{n} P(x_i|c)$$

c...razred, $x_i...$ atributi Verietnost::

$$P(C = c|x_1,...,x_n) = \frac{P(C=c)P(X_1=x_i|C=c)P(X_2=x_j|C=c)...}{P(X_1=x_i)P(X_2=x_i)...}$$

Primer pritisk, vreme, razred glavobol

$X \setminus Y$	ne	da
P(G)	P(G=ne) = 5/9	P(G=da) = 4/9
P(P=srednji)	P(P=sre G=ne)=1/5	P(P=sre G=da)=2/4
P(V=dezevno)	P(V=dez G=ne)=1/5	P(V=dez G=da)=2/4
$P(y) \prod_{i=1}^{n} P(x_i y)$	5/9 · 1/5 · 1/5	4/9 · 2/4 · 2/4

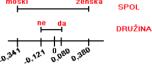
$$X_{X_i = X_j} = \ln \left(\frac{\frac{P(C = c_T | X_i = x_j)}{P(C = \overline{c_T} | X_i = x_j)}}{\frac{P(C = c_T)}{P(C = \overline{c_T})}} \right)$$
PRIMER: Nanisi pomogram za verietn

PRIMER: Napisi nomogram za verjetnostno razlago modela za klasificiranje v razred **bolezen=da**

		bole	ezen
		DA	NE
družina	da	200	150
uruzina	ne	120	110
1	moški	140	160
spol žensk		180	100

$$\begin{aligned} X_{D=da} &= \ln \left(\frac{\frac{200}{150}}{\frac{320}{260}} \right) = 0.08 \\ X_{D=ne} &= -0.121 \\ X_{S=m} &= -0.341 \end{aligned}$$

 $X_{S=z} = 0.380$

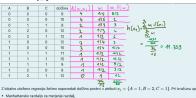
Ucni primeri so podani/oznaceni kot vrednosti vhodov in izhodov

Locimo dve vrsti problemov:

1. Klasifikacijski problemi - y i diskretna

2. Regresijski problemi - y i zvezna

$$h(\vec{x}_{?}) = \frac{\sum_{i=1}^{k} w_{i} \cdot f(\vec{x}_{i})}{\sum_{i=1}^{k} w_{i}}, w_{i}(d) \dots \text{utez}$$

Linearna regresija je poseben primer regresijskega drevesa.

$X \setminus Y$	ne	da	1
P(G)	P(G=ne) = 5/9	P(G=da) = 4/9	F
(P=srednji)	P(P=sre G=ne)=1/5	P(P=sre G=da)=2/4	п
V=dezevno)	P(V=dez G=ne)=1/5	P(V=dez G=da)=2/4	I
$\prod_{i=1}^{n} P(x_i y)$	5/9 · 1/5 · 1/5	4/9 · 2/4 · 2/4	P

1.5.2 Nomogragmi

Ciljni razred $C = c_T$

$$X_i = x_j = \ln \left(\frac{\frac{P(C = c_T | X_i = x_j)}{P(C = \overline{c_T} | X_i = x_j)}}{\frac{P(C = c_T)}{P(C = \overline{c_T})}} \right)$$

		polezen	
		DA	NE
družina	da	200	150
uruzina	ne	120	110
amal	moški	140	160
spol	ženska	180	100

$$X_{S=m} = -0.341 X_{S=z} = 0.380$$

Da ima oseba bolezen najbolj pripomoreta, da je oseba zenska in ima

1.6 K-NAJBLIZJIH SOSEDOV

1.7 Regresiia

 $(\vec{x}_1, \vec{y}_1), (\vec{x}_2, \vec{y}_2), \dots, (\vec{x}_N, \vec{y}_N)$ $\vec{x}_i \dots$ atributi, $\vec{y}_i \dots$ ciljna spremenljivka

1.7.1 LOKALNO UTEZENA REGRESIJA

$$h(\vec{x}_?) = \frac{\sum\limits_{i=1}^{k} w_i \cdot f(\vec{x}_i)}{\sum\limits_{i=1}^{k} w_i}, w_i(d) \dots \text{utez}$$

1.7.2 Regresijska drevesa

V listih regresijskega drevesa vcasih napovemo kar povprecno vrednost.

1.8 Unsupervised learning

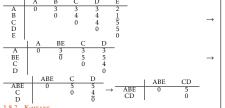
Ucni primeri niso oznaceni (nimajo ciljne spremenljivke), ucimo se vzorcev v podatkih, (npr. grucenje)

Poveze po podobnosti med primeri, primer zacne kot samostojna gruca

na koncu vsi primeri pripadajo eni gruci Dendrogram: drevo, ki predstavlja grucenje.

Single-linkage: povezava med grucami je najkrajsa razdalje med primeroma iz razlicnih gruc.

Complete-linkage: najdaljsa razdalja med primeroma iz razlicnih gruc. Average-linkage: povprecna razdalja med primeroma iz razlicnih gruc. Tocke A(3,1),B(1,2),C(3,4),D(5,2),E(1,1), manhattan, complete linkage:

- 1. V prostor dodamo k centroidov, ki predstavljajo gruce
- 2. Izracunamo nove centre gruc = $\frac{1}{|G|} \sum_{i \in G} x_i$ 3. Izracunamo nove centre gruc = $\frac{1}{|G|} \sum_{i \in G} x_i$ Izracunamo ketri centroid je najbližji vsakemu primeru.

4. Ponovimo korake 2 in 3 dokler se centri ne premaknejo. V mnozici tock A(3,1),B(1,2),C(3,4),D(5,2),E(1), manhattanska razdalja, zacetni vrednosti centroidov C1(4,4) in C2(5,4).

ocka	d(X,C1)	d(X,C2)	Gruca		
A	4	5	C1		
В	5	6	C1		
C	1	2	C1		
D	3	2	C2		
E	6	7	C1		
aladaii iraaasiii ora laasadiaari saaraaidaas					

 $C1 = (\frac{3+1+3+1}{4}, \frac{1+2+4+1}{4}) = (2,2)$ in $C2 = D = (5,2) \dots$

1.9 Spodbujevalno ucenje - reinforcement

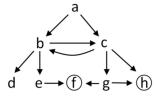
Inteligentni agent se uci iz zaporedja nagrad in kazni

1.10 Ocenjevanje ucenja

k-fold, celo ucno mnozico razbij na k disjunktnih podmnozic za vsako od k podmnozic uporabi mnozico kot testno mnozico, preostalih k-1 mnozic

PREISKOVANJE

Neinformirani preiskovalni algoritmi

III ISKANJE					
Cikle crtamo					
Razvijano	Generirano	DFS list			
/	a	a			
a	b c	b c			
ь	c' d e	c' d e c			
c'	(b') g h	ghc'dec fh'ghc'dec			
g	f h	f ĥ'g h c'dec			
ř	koncno	Koncno			

Izboljsave (Iskanje s sestopanjem, iterativno poglabljanje)

Razvijano	Generirana	L	Vrsta
a	b c	Т	[b,c]
b	c' d e		[c,c',d,e]
c	b'gh		[c',d,e,b',g,h]
c'	b' g h (b") g' h'		[d,e,b',g,h,g',h']
d	1 7		[d,e,b',g,h,g',h'] [e,b',g,h,g',h']
h	koncno	ı	koncno

2.1.3 ITERATIVNO POGLABLIANIE

problem gobinsko omejenega iskanja -> nastavitev meje l Mejo l postopoma povecujemo za 1, dokler ne najdemo resitve. • popolnost: Da

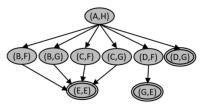
optimalnost: Da

 casovna zahtevnost O(b^d prostorska zahtevnost O(bd)

Boljse od iskanja v globino/sirino Pozenemo vzporedni iskanji od zacetka do cilja in od cilja do zacetka.

Implemenatcija dvosmernega iskanja:

ciljno vozlisce mora biti znano originalni problemski prostor preslikamo v dvosmerni prosto stani E1, E2 dosegljiv iz E in \$1,\$2,\$3 dosegljiv iz \$ (\$,E) -> (\$1,E1), (\$1,E2) (\$2,E1), (\$2,E2)... Vozlisce (\$i,Ei) je v dvosmernem prostur ciljc vozlisce ce velja E=\$ (soda dolzina na isto mesto pridemo iz obeh strani) ali S->E (liha pot sosednja)

2.1.5 Primeriave algoritmo

Kriterij	Iskanje v širino	lskanje v globino	Iskanje z omejitvijo globine	lterativno poglabljanje	Dvosmerno iskanje
Popolnost	Da (te je b kunter)	Ne	Ne	Da (te je b kontee)	Da
Optimalnost	Da (te so cone enake)	Ne	Ne	Da (te so cene enake)	Da
Čas. zahtevnost	$O(b^d)$	$O(b^m)$	$O(b^{\dagger})$	$O(b^d)$	$O(b^{d/2})$
Prost. zahtevnost	$O(b^d)$	O(bm)	O(bl)	0(bd)	$O(b^{d/2})$

2.2 Informirani preiskovalni algoritmi

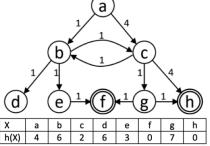
Ideja: preiskovanje usmerjamo z dodatnim znanjem hevristiko (ocenitvena funkcija za obetavnost vozlisca)

- optimisticna/dopustna: $\forall n : h(n) \leq h^*(n)$ (h^* je optimalna ocena) optimalna: $h(n) = h^*(n)$ pesimisticna: $h(n) > h^*(n)$

A* is informed version of dijkstra (uses heuristics and pq), ce h(dopustna)=popolna in optimalna

Casovna zahtevnost odvisna od hevristike: $E = (h^* - h)/h^*$, $O(b^{E \cdot d})$

b-stopnja vejanja, d-globina optimalne resitve Prostorska zahtevnost problem (hrani vsa vozlisca v spominu)

f(n) = g(n) + h(n), g(n) cena do vozlisca, h(n) hevristika

Razvijamo dok	ler ne pridemo do cilji	nega vozlisca
Razvijano	Ĝenerirana	Priority Queue
/	a(4)	[]
a	b(7) c(6)	[c(6), b(7)] [b(7),h(8),b'(11),g(12)]
C	b'(11) g(12) h(8)	[b(7),h(8),b'(11),g(12)]
b	c'(4) d(8) e(5)	[c'(4),e(5),h(8),d(8),b'(11),g(12)]

2.2.2 IDA* (ITERATIVE DEEPENING A*

f(n) = g(n) + h(n), g(n)=cena poti do n			
Meja	Razvijano	Generirana	DFS (list)
0	/	s(7)	/
7	/	s(7)	S
	s	a(8) b(7) c(7)	b, c
	b	f(6) h(5)	f h c
	f	g(7) h(9) i(11)	ghc

Kakovost h ocenimo z stevilom generiranih vozlisc ter efektivnim faktorjem vejanja (N vozlisc je algoritem generiral da je na globini d nasel resitev) Hocemo imeti dopustne hevristike s ${\bf cim}$
 visjimi vrednostmi in spre-

jelmjivo ceno (casom izracuna) Ce $h_2(n) \ge h_1(n)$, $\forall n$ potem h_2 dominira h_1

2.3 Nedeterministicno okolje

Pomagajo resevati probleme z dekompozicijo na manjse probleme Uporabnost: princip deli in vladaj iskanje v nedeterministicnih okoljih igre med dvema nasprotnikoma s popolno informacijo (sah, dama)

posplositev A* na grafe AND/OR
 popoln in optimalen ⇔ h(n) ne precenjuje dejanske cene do cilja

F(N) ocena za usmerjanje preiskovanja, H(N) dinamicna hevristicna ocena Postopek:

Razvij najcenejse vozlisce
 ce list in koncno (oznaci), preveri 3. korak, nadaljuj v 1.

ce list in ni koncno (oznaci) vrednost vozlisca = ∞
 Posodobi vse predhodnike

v AND starsih, cena starsa = Σ sinov + povezava v

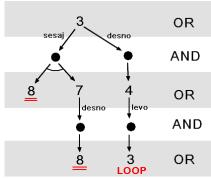
• v OR starsih, cena starsa = min(sinovi) + povezava v

Koncaj ko obstaja pot od zacetnega vozlisca, po kateri v AND vozliscih po vseh sinovih prides do cilja, v OR vozliscih v vsaj enem

desno: izveče premirk v desno sodo ca akcija ni možna), akcija ne vpliva na stanje smeti; /evo: izveđe premik v levo sobo (samo če se nahaja v desni sobi, sicer 5 akcija in mozinaj, akcija ne vpirva na stanje sneci;
sesaj: posesa smeti (akcija je možna samo, če so v sobi prisotne
smeti); zaradi pokvarjenega vezja v sesalcu ta akcija včasih povzroči
samo sesanje smeti, včasih pa sesanje smeti in hkraten premik v

Sesalec zaključi nalogo, ko pride v stanje 8 (obe sobi čisti, sesalec v desni sobi). Opomba: Nekatera od zgornjih stanj v tem problemu niso dosegljiva, s čimer si ne bomo belili glave.

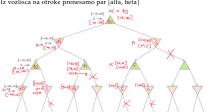

2.3.2 ALGORITEM MINIMAX

$O(n^d)$ 2.3.3 REZANJE ALFA-BETA

V najbolsem primeru zmansa iz $O(b^{m\cdot d})$ na $O(b^{m\cdot d/2})$ V max vozliscih popravljamo alfa

V min vozliscih popravljamo **beta** Iz vozlisca na otroke prenesamo par [alfa, beta]

2.4 LOKALNO PREISKOVALNI ALGORITMI

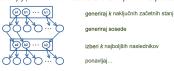
plezanje na hrib, simulirano ohlajanje, gen.algoritmi...

2.4.1 Lokalno iskanje v snop

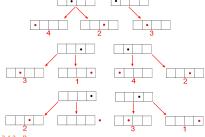
generiraj k nakljucnih zacetnih stanj

iz vsakegea generiraj sosede izberi k najboljsih naslednikov

ponavljaj (iz maksimum stohasticno iskanje -> 1-verjetnost/sumvseh)

PRIMER: resujemo problem iskanja izhoda iz hodnika, ki ga sestavljajo 4 sobe. V eni izmed sob se nahaja robot, ki se lahko na vsakem koraku premakne za 1 sobo v (L) ali v (D). Problem resujemo s preiskovanjem v snopu, ki na vsakem koraku hrani 2 aktualni stanii

Koraki vstran: ce ima naslendje stanje isto vrednost kriterijske funkcije dovolimo premik v to stanie

Stohasticno plezanje na hrib; iz mnozice boljsih stanj, verjetnstno izberemo naslednje stanje (pri cemer upostevamo, da imajo boljsa stanja vecjo

-ds -40

Nakljucni ponovni zagon: veckrat pozeni plezanje na hrib

3 Planiranje

plan zaporedje akcij, ki pripelje od zacetnega do koncnega stanja

3.1 PLANIRANJE S SREDSTVI IN CILJI (STRIPS) Agentu opisemo svet in postavimo fizikalne omejitve.

Ne zagotovalja optimalne resitve, obravnavamo le en cilj naenkrat (ko ga dosezemo, se lahko ostali izgubijo) = Sussmanova anomalija Akcija move(X. From. To)

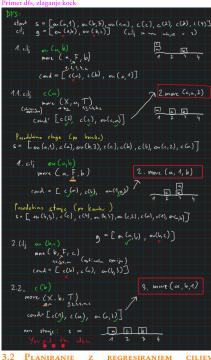
pogoj: cond=[clr(X), on(X,F), clr(T)] \rightarrow pogoji za izvajanje akcije, poz. ucinki: adds=[on(X, T), clr(F)] \rightarrow nova stanja, neg. ucinki: dels=[on(X, F), clr(T)] \rightarrow izbrisana stanja,

omejitve: $constr=[F \neq T, X \neq F, X \neq T, block(X)] \rightarrow omejitve akcij$ (fizikalne omejitve),

Izberi se neresen cilj iz mnozice CILJEV

Izberi akcijo, ki izbrani cilj doda v stanje Omogoci izbrano akcijo (izpolni pogoje)

Izvedi akcijo (ki izopolni najvec pogojev) Ce obstajajo nereseni cilji ⇒ 1.

3.2 Planiranje z regresiranjem ciljev

Resitev za sussmanovo anomalijo

Zacnemo v ciljih, regresiramo do zacetka ($G_i \subset S_0$):

- 1. $G_{i+1} = G_i \cup \text{cond}(A) \text{adds}(A)$
- POGOJ: G_i ∩ dels(A) = ∅
- 3. Preveri da ni protislovja (npr. $G_{i+1} = [on(b,c),...,c(c)...]$) \rightarrow zactno stanje = [on(a,1), on(b,a), c(b), on(c,3), c(c)]
- \rightarrow hocemo da zacetno_stanje $\subset G_i$
- 1. $G_0 = [on(a,b), on(b,c)]$
 - on(a,b): $A_0 = move(a, From, b)$

 - POGOJ: $G_0 \cap \operatorname{dels}(A_0) = \emptyset \checkmark$
 - $G_1 = [on(a,b), on(b,c), c(a), c(b), on(a,1)]-[c(1), on(a,b)] \checkmark$
- 2. $G_1 = [on(b,c),c(a),c(b),on(a,1)]$
 - c(a): $A_1 = move(X, a, To)$
 - POGOJ: G₁ ∩ dels(A₁) = ∅√
 - $G_2 = [on(b,c),c(a),c(b),on(a,1),c(c),c(2),on(c,a)]$ -[c(a), on(c,2)] X(protislovje)
 - on(b,c): $A_2 = move(b, From, c)$
 - POGOJ: $G_2 \cap dels(A_2) = \emptyset \checkmark$
 - G₂ = [on(b,c),c(a),c(b),on(a,1),c(c),c(b),on(b,3)] ✓

3. $G_2 = ...$ 3.3 RAZPOREJANJE OPRAVIL PDDL

Razsirimo lahko notacijo (PDDL):

Akcija1 < Akcija2: Akcija1 se mora zgoditi pred Akcijo2 Resources podajo stevila razpolozljivih resursov DURATION opredejljuje trajanje posamezne akcije CONSUME opredeljuje (trajno) porabo dolocene kolicine resursov USE opredeljuje (zacasno) zasedenost kolicine resursov med izvajanjem

Jobs (AddEngine1 < AddWheels1 < Inspect1. AddEngine2 < AddWheels2 < Inspect2)
Resources (EngineHoists(1), WheelStations(1), Inspectors(2), LugNuts(500)) Action (AddEngine1 , DURATION:30,

CONSUME:LugNuts(20), USE:WheelStations(1))
Action (AddWheels2 , DURATION:15,
CONSUME:LugNuts(20), USE:WheelStations(1)) Action (Inspect i, DURATION:10,

USE:Inspectors (1)) Metoda kriticne poti kriticna pot: pot, ki je najdaljsa in doloca dolzino trajanja celotnega

plana vsaki akciji priredimo par [ES, LS]

- ES: najbolj zgodnji mozen zacetek (Earliest Start)
- ES(start) = 0, ES(B) = max[ES(A) + Duration(A)]
- LS: najbolj pozen mozen zacetek (Latest Start)

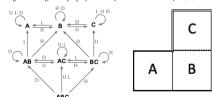
ES(Finish), LS(A) $\min [LS(B) - Duration(A)]$

rezerva(slack)=LS-ES (casovna rezerva) Algoritem po hevristiki minimum slack \rightarrow na vsaki iteraciji ima prednost akcija ki ima izpolnjene predhodnike in najnizji slack, nato posodobi [ES in LS] za celotni graf in

3.4 Preiskovanje brez informacije o stanju

belief states - graf, zacetna stanja = potencna mnozica vseh stanj, konec samo koncno stanje Podan je majhen labirin iz treh sob (A,B,C). V labirintu se nahaja robot,

ki mora priti v sobo C. Vendar pa robot nima senzorja za zaznavo v kateri sobi se nahaja zato mora brez informacije o stanju poiskati akcije ki ga bodo zagotovo pripeljale na cilj. Izvede lahko akcije U, D, L in R

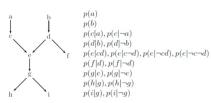

4 SKLEPANJE

4.1 BAYESOVSKE MREZE

Baye. mreza = Usmerjen graf, kjer so podane zahtevane verjetnosti:

- Za vozlisca brez starsev verjetnosti P(v_i)
- Za vozlisca z starsi pogojne verjetnosti vseh kombinacij starsev

Pravila verietnostnega sklepania:

1. Konjunkcija: $P(X_1 X_2 \mid C) = P(X_1 \mid C)P(X_2 \mid X_1 C)$

•
$$P(A_1 \cap \cdots \cap A_n) = \prod_{k=1}^n P\left(A_k \mid \bigcap_{j=1}^{k-1} A_j\right)$$

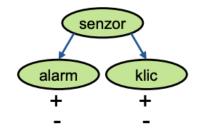
- 2. Gotov dogodek: $P(X \mid ... X ...) = 1$
- 3. Nemogoc dogodek: $P(X \mid ... \overline{X}...) = 0$
- 4. Negacija: $P(\overline{X} \mid C) = 1 P(X \mid C)$

4.2 PRAVILA SKLEPANJA

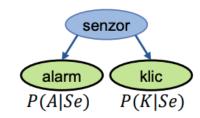
- 5. Ce je Y naslednik od X in je Y vsebovan v pogojnem delu: $P(X \mid YC) = P(X \mid C) \cdot \frac{P(Y|XC)}{P(Y|C)}$
- 6. Ce pogojni del ne vsebuje naslednika od X:
- (a) ce X nima starsev: $P(X \mid C) = P(X)$, P(X) je podan
- (b) ce ima X starse S: $P(X \mid C) = \sum_{S \in P_X} P(X \mid S)P(S \mid C)$

4.2.1 DIVERGENTNO VOZLISCE

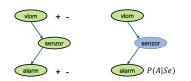
Alarm in klic sta odvisna $P(A|K) \neq P(A)$, $P(K|A) \neq P(K)$

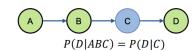
Vendar poznavanje resnicnosti prednika **neodvisna** P(A|Se K) = P(A|Se), P(K|Se A) = P(K|Se)

Ce vemo da je resnicen tudi senzor postaneta vlom in alarm neodvisna

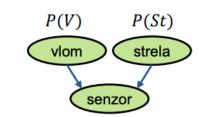

Pravilo posploseno na daljse verige:

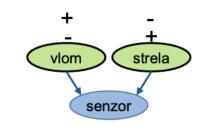

4 2 3 KONVERGENTNO VOZIJSCE

Vlom in strela sta medseboj neodvisna P(V|St)=P(V), P(St|V)=P(St)

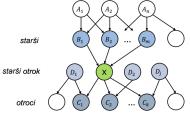

Vendar poznavanje da se je sprozil senzor, dogodka postaneta **odvisna** $P(V|St|Se) \neq P(V|Se)$, $P(St|V|Se) \neq P(St|Se)$

4.2.4 Ovoinica Markova

X je neodvisno od vseh ostalih ⇔ podani starsi, otroci in starsi otrok

4.3 D-LOCEVANJE

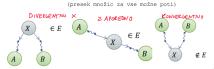
A in B v mrezi sta **neodvisni** ⇔ obstaja mnozica vozlisc E, ki d-locuje A in B, potem sledi: (P(A|EB) = P(A|E))

za vsako neusmerjeno pot P med A in B v bayesovski mreži: za vsako vozlišče X na poti P:

analiziraj pogoj za pripadnost X množici E glede na tip: divergentno ali zaporedno vozlišče: X ∈ E konvergentno vozlišče: X in nasledniki ∉ E

 $\mathbf{S}_{\mathbf{X}}$ = množice vozlišč, ki ustrezajo pogoju za X $S_p = \bigcup_X (S_X)$ // množice, ki d-ločujejo samo na poti P

(unija množic za vozlišča na poti) $E = \bigcap_{P} S_{P}$ // množice, ki d-ločujejo v celi mreži

! pri konvergentnem izlocimo tudi vse naslednike X Primer d-locevanje vozlisc c in d

 \rightarrow P(d|ca)=P(d|a), P(d|cb)=P(d|b), P(d|cab)=P(d|ab),

4.4 I-EKVIVALENTNOST

Mrezi sta I-ekvivalentni ce imate enako strukturo (ob ignoriranju usmerjenosti povezav) in ista konvergentna vozlisca:

